

Nyílt levél: Szolidaritás Szombathellyel, Magyarország

2026. július 01.

Sulyok Tamás köztársasági elnök
Magyarország Köztársasági Elnöke
Budapest, Magyarország

Magyar Péter miniszterelnök
Magyarország Kormánya
Budapest, Magyarország

Ursula von der Leyen elnök asszony
Európai Bizottság
Brüsszel, Belgium

António Costa elnök úr
Európai Tanács
Brüsszel, Belgium

Roberta Metsola elnök asszony¹
Európai Parlament
Brüsszel, Belgium

Tárgy: Szolidaritás Szombathellyel

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr!
Tisztelt Miniszterelnök Úr!
Tisztelt Európai Uniós Tisztviselők!

Az azbesztáldozatok képviselőiként, valamint Európából, Ázsiából, Ausztráliából és Latin-Amerikából érkezett munkavédelmi aktivistákként és orvosszakértőkként fordulunk Önökhöz, hogy aggodalmunkat fejezzük ki a Magyarországon, Szombathelyen kialakult egészségügyi vészhelyzet miatt.

A nyugat-magyarországi útépítések során több, mint 100 ezer tonna azbeszttartalmú adalékanyag hosszú távú felhasználása „veszélyesen magas koncentrációjú levegőben szálló azbesztszálakhoz vezetett, amely akár több tízszerese is lehet az egészségügyi határértékeknek...”²

¹ Minden választ kérjük e-mailben elküldeni Laurie Kazan-Allen részére, a Nemzetközi Azbeszt Betiltásáért Titkárság (International Ban Asbestos Secretariat – IBAS) koordinátorának az alábbi e-mail-címre:

lkaz@btconnect.com

Az Európai Bizottság elnöke: Ursula von der Leyen

E-mail: ec.president.vdl@ec.europa.eu

Az Európai Tanács elnöke: António Costa

E-mail: press.president@consilium.europa.eu

Az Európai Parlament elnöke: Roberta Metsola

E-mail: president@ep.europa.eu

² A laboratóriumi vizsgálatok szerint a mintákban kimutatott azbeszt jelentős mennyiségben tartalmazott tremolit- és aktinolitrostokat.

„Az azbeszttel szennyezett utakat fel kell bontani és el kell távolítani.” 2026. május 27.

<https://hungarytoday.hu/roads-contaminated-with-asbestos-must-be-dug-up-and-removed/>

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO), a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC), valamint más nemzetközi szervezetek álláspontja szerint az azbeszt valamennyi típusa rákkeltő az emberre. Nem létezik olyan küszöbérték, amely alatt az azbesztnak való kitettség biztonságosnak tekinthető.³ Világszerte évente több mint 300 ezer ember hal meg azbeszt okozta betegségek következtében, ezek közül több ezer haláleset környezeti kitettségre vezethető vissza.⁴

Számos azbesztipari vállalat úgy szabadult meg a felesleges hulladéktól, hogy azt ingyenesen elajándékozta, aminek következtében Hollandiában, Belgiumban, Lengyelországban, Braziliában, Olaszországban és Ausztráliában is települések szennyeződtek. Az egyik legsúlyosabban érintett település a nyugat-ausztráliai Wittenoom volt, egy egykori azbesztbányász-város. Az azbeszthulladékot útburkolatok kialakításához, iskolai játszóterek és más szabadidős létesítmények – például a helyi versenypálya – létesítéséhez, valamint gyermekek homokozóinak feltöltéséhez használták fel.

E gyakorlatok következményeiről Melita Markey, az Ausztrál Azbesztbetegségek Társaságának (Asbestos Diseases Society of Australia – ADSA) vezérigazgatója a következőket nyilatkozta:

„A Wittenoomban élő 13 ezer ember közül 7 ezer gyermek volt. Társaságunkat olyan emberek alapították, akik Wittenoomot elhagyni kényszerültek, és akik közül sokan megbetegedtek. Az események nemcsak a hírhedt bányában és feldolgozóüzemben dolgozókat érintették, hanem a távoli, eldugott kisvárosban szolgálatot teljesítő köztisztviselőket, rendőröket és tanárokat is. Sajnos az elmúlt évtizedek során egyre több wittenoomi gyermeknél jelentkeztek tünetek, és egyre többen haltak meg olyan betegségekben, amelyeket gyermekkorukban, Wittenoomban elszenvedett környezeti kitettség következtében szereztek. Rendkívül aggasztónak tartom a szombathelyi helyzet alakulását. Ahogyan azt Nyugat-Ausztráliában saját bőrünkön megtapasztaltuk, a kormány tétlenségének árát végül azok fogják megfizetni, akik ezeknek az elkerülhető betegségeknek esnek áldozatul.”⁵

E nyílt levél aláírói egyhangúlag sürgetik, hogy haladéktalanul tegyenek hatékony intézkedéseket a nyugat-magyarországi katasztrófa által érintetteket fenyegető azbesztveszély megszüntetése érdekében.

Sem a szombathelyi Oladi Platón élőknek, sem a veszélyzónákban élőknek nincs arra lehetőségük, hogy megvárják a magyar és az osztrák hatóságok közötti tárgyalások lezárását.

Minden egyes nap mérgező hatásoknak vannak kitéve.

2026. június 25-én Holdosi Dániel, szombathelyi lakos és aktivista arról tájékoztatott bennünket, hogy az azbeszttartalmú adalékanyaggal borított parkolókat ismét megnyitották. Az ott közlekedő gépjárművek mozgása következtében a mérgező felületekről ismét rákkeltő rostok szabadulnak fel.⁶

„Egészségügyi vészhelyzet Nyugat-Magyarországon: lakóövezeti utcákban azbeszttel szennyezett zúzott követ találtak.” 2026. április 15.

<https://hungarytoday.hu/health-emergency-in-the-west-asbestos-laced-crushed-stone-found-in-residential-streets/>

³ International Ban Asbestos Secretariat (IBAS): A jelentősebb nemzetközi szervezetek azbeszttel kapcsolatos álláspontjai. Hozzáférés időpontja: 2026. június 24.

https://ibasecretariat.org/lka_asb_police_maj_int_agencies.php

⁴ Takala, J., Hämäläinen, P. és mtsai: **Comparative Analysis of the Burden of Injury and Illness at Work in Selected Countries and Regions** (A munkahelyi sérülések és megbetegedések terhének összehasonlító elemzése egyes országokban és régiókban). 2017.

https://www.icohweb.org/site/images/news/pdf/CEJOEM%20Comparative%20analysis%20published%2023_1-2_Article_01.pdf

⁵ Melita Markey e-mailje. Érkezett: 2026. június 28.

⁶ Holdosi Dániel e-mailje. Érkezett: 2026. június 25.

A helyzet rendkívül sürgető. Közel 1500 helyi lakos, valamint a környező utcákban élő mintegy ezer ember egészségét veszélyezteti ez a helyzet nap mint nap, és az azbeszt okozta daganatos, valamint egyéb megbetegedések kialakulása szempontjából a gyermekek vannak a legnagyobb kockázatnak kitéve.

Ez nem politikai kérdés, hanem humanitárius vészhelyzet.

A szennyezés felszámolásának elmulasztása még hosszú éveken át súlyos következményekkel járhat.

Felszólítjuk a magyar és az európai uniós tisztségviselőket, hogy vállaljanak szolidaritást Szombathellyel, és tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy megvédjék mindazok egészségét, akiket ez az ember által előidézett katasztrófa veszélyeztet.

Tisztelettel:

Laurie Kazan-Allen, Nemzetközi Azbeszt Betiltási Titkárság (IBAS)

Sugio Furuya, Ázsiai Azbesztellenes Hálózat (ABAN)

Eliezer João de Souza, Brazíliai Azbesztnek Kitétt Személyek Szövetsége (ABREA)

Nicola Pondrano, Olasz Azbesztáldozatok és Családtagjaik Szövetsége (AFeVA)

Melita Markey, Ausztrál Azbesztbetegségek Társasága (ADSA)

Kim Brislane, Azbeszt- és Porbetegségek Kutatóintézete (ADDRI), Ausztrália

Akira Suzuki, Koreai Azbesztellenes Hálózat (BANKO)

Yeyong Choi, Ázsiai Állampolgárok Környezet-egészségügyi Központja (Eco-Health), Korea

Hyeon-Seok Noh, Koreai Környezet-egészségügyi Hálózat

Surya Ferdian, Helyi Kezdeményezések a Munkahelyi Egészségvédelemért Hálózat (LION), Indonézia

Muchamad Darisman, Indonéz Azbesztellenesi Hálózat (INA-BAN)

Liz Darlison, MBE DL, Mesothelioma UK

Derek Maylor, az Egyesült Királyság Azbeszt Áldozatok Támogató Csoportjainak Fóruma (AVSGF)

Kimberley Stubbs, June Hancock Mesothelioma Kutatási Alap (JHMRF), Egyesült Királyság

John Flanagan, Merseyside-i Azbeszt Áldozatok Támogató Csoportja (MAVSG), Egyesült Királyság

A szervezetekről, amelyek a nyílt levelet kiadják, az alábbi oldalakon található információkat:

- Nemzetközi Azbeszt Betiltási Titkárság (International Ban Asbestos Secretariat – IBAS)

<https://ibasecretariat.org>

- Ázsiai Azbesztellenes Hálózat (Asian Ban Asbestos Network – ABAN)

E-mail: Sugio Furuya, koordinátor

2009aban@gmail.com

- Olasz Azbesztáldozatok és Családtagjaik Szövetsége (Associazione Familiari e Vittime dell'Amianto – AFeVA)

<https://www.afeva.it/>

- Eliezer João de Souza elnök, a Brazíliai Azbesztnek Kitétt Személyek Szövetsége (Brazilian Association of the Asbestos-exposed – ABREA)

<https://abrea.org.br/>

- Ausztrál Aszbesztbetegségek Társasága (Asbestos Diseases Society of Australia – ADSA)

<https://asbestosdiseases.org.au>

- Ausztrál Azbeszt- és Porbetegségek Kutatóintézet (Asbestos and Dust Diseases Research Institute – ADDRI)

<https://addri.org.au/>

- Koreai Azbesztellenes Hálózat (Ban Asbestos Network of Korea – BANKO)

e-mail: choiyy@kfem.or.kr

- Ázsiai Állampolgárok Környezet-egészségügyi Központja (Asian Citizens' Center for Environmental Health – Eco-Health), Korea

weboldal: <http://www.eco-health.org/>

- Koreai Környezet-egészségügyi Hálózat (Korean Network for Environmental Health) e-mail: juhyung@kfem.or.kr

- Helyi Kezdeményezések a Munkahelyi Egészségvédelemért Hálózat (LION), Indonézia

<https://lionindonesia.org/>

- Indonéz Azbesztmentesítési Hálózat (Indonesian Ban Asbestos Network – INA-BAN) e-mail: mandarisman@gmail.com

- Mesothelioma UK

<https://www.mesothelioma.uk.com/>

- az Egyesült Királyság Azbeszt Áldozatok Támogató Csoportjának Fóruma

weboldal: <https://asbestosforum.org.uk/>

- June Hancock Mezotelióma Kutatási Alap, Egyesült Királyság

weboldal: <https://www.junehancockfund.org/>

- Merseysidei Azbesztáldozatok Támogatási Szervezete

<https://mavsg.org/>